

Onderwijs- en examenregeling  
2020-2021

Master Speltherapie



## INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 10	Masteropleiding Speltherapie .....	3
	Opleidingsdeel.....	3
	Artikel 9a.1 Opleidingsdeel .....	3
	Artikel 9a.2 Toelating tot de opleiding.....	3
	Artikel 9a.3 Vrijstellingenbeleid master Speltherapie .....	3
	Inrichting van de opleiding.....	5
	Studielast en onderwijseenheden .....	6
	Toetsen en herkansingen .....	6
	Studiebegeleiding.....	7
	Master diploma .....	7
Bijlage 1	Onderwijsprogramma met EC tabel Master Speltherapie .....	8

## **Hoofdstuk 10 Masteropleiding Speltherapie**

### **Titel 1 Opleidingsdeel**

#### Artikel 10.1 Opleidingsdeel

Dit opleidingsdeel is van toepassing op de Masteropleiding Speltherapie.

### **Titel 2 Toelating tot de opleiding**

#### Artikel 10.2 Toelating tot de opleiding

*Opleidingsbepalingen omtrent toelating en doorstroom*

De Masteropleiding Speltherapie richt zich op:

- Professionals die de opleiding Social Work hebben afgerond en die zich willen doorontwikkelen c.q. bijscholen als speltherapeut.
- Docenten basisonderwijs die zich willen doorontwikkelen c.q. bijscholen als speltherapeut. - Gedragswetenschappers die zich willen doorontwikkelen c.q. bijscholen als speltherapeut.
- In de praktijk werkzame speltherapeuten die lid willen worden van de NVVS en de FVB (en zich daarna willen registreren als speltherapeut).

Om in te kunnen stromen dienen studenten te beschikken over a) een Hbo-diploma of WO-diploma van een opleiding in het Agogisch of Educatieve domein, b) minimaal 2 jaar werkervaring met het werken met kinderen in hulpverlening, onderwijs of aanverwante werkvelden en c) een werkplek van minimaal 8 uur per week binnen een professionele setting waar de gelegenheid is om beroepsopdrachten uit te voeren en kinderen te behandelen. De toelatingseisen zijn onderdeel van de Onderwijs- en Examenregeling.

Naast de formele toelatingseisen is er aandacht voor twee groepen instromers die onvoldoende actuele voorkennis hebben:

- Studenten die niet beschikken over een recent HBO- of WO-diploma en derhalve geen recente ervaring hebben met het doen van onderzoek. Hen wordt aangeraden de pre-master te volgen. De pre-master is gericht op het voorbereiden van studenten op het gebied van onderzoeksvaardigheden en het doen van onderzoek. De pre-master bestaat uit daartoe relevante onderdelen van de Bacheloropleiding Social Work. Het resultaat van de pre-master is een plan van aanpak voor een relevant thema dat voortkomt uit de beroepspraktijk van de toekomstige student. Deze opdracht wordt in tweetallen gemaakt.
- Studenten die beschikken over onvoldoende psychosociale basiskennis. Aan hen worden twee zelfstudiemodules, gericht op psychosociale basiskennis voor volwassenen en medische basiskennis, aangeboden. Deze modules kunnen gevolgd worden tijdens de opleiding. Het gaat om een deficiëntie programma na de toelating.

#### Artikel 10.3 Vrijstellingenbeleid master Speltherapie

Voor de algemene bepalingen verwijzen wij naar hoofdstuk 1 van deze OER. De bepalingen over specifieke vrijstellingen voor speltherapeuten die een Post-Hbo opleiding Speltherapie hebben gevolgd zijn uit de onderwijs- en examenregeling verwijderd. Wel is een overzicht ontwikkeld dat de examencommissie ondersteunt bij het beoordelen van vrijstellingsverzoeken van studenten die een Post-Hbo Speltherapie als vooropleiding hebben. Voor het aanvragen van vrijstelling van de stage is het aanleveren van twee casuïstiekbeschrijvingen verplicht.

#### Artikel 10.4 De examencommissie

1. Studenten kunnen zich tot de examencommissie van hun opleiding wenden<sup>2</sup> voor:
  - a. Een verzoek tot vrijstelling van een of meer toetsen;
  - b. Een verzoek tot vrijstelling van de verplichting tot deelname aan praktische oefeningen met het oog op de toelating tot het afleggen van desbetreffende toetsen, al dan niet onder oplegging van vervangende eisen;
  - c. Een verzoek tot ontheffing van de ingangseis voor het afleggen van een toets;
  - d. Een verzoek tot toelating tot varianten/leerroutes waarvoor toestemming van de examencommissie nodig is;
  - e. Een verzoek tot verlenging van de geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegde toets;
  - f. Een verzoek om extra toetsen af te leggen of een toets die al met goed gevolg is afgelegd nogmaals te mogen afleggen;
  - g. Een verzoek om voorzieningen en aanpassingen vanwege een functiebeperking of chronische ziekte;
  - h. Een verzoek om af te wijken van de onderwijs- en examenregeling indien de toepassing daarvan zou leiden tot onbillijkheid van overwegende aard;

### Titel 3 Onderwijs

#### Artikel 10.4 Inhoud opleiding en volgorde programma

De Master Speltherapie is een deeltijdopleiding met een studiebelasting van 60 EC verdeeld over twee jaar. Het curriculum van de Master is weergegeven in de EC tabel in bijlage 1.

#### Artikel 10.5 Taakgebieden en kerntaken

Op basis van het Landelijk Domeinprofiel en het profiel van de bacheloropleiding Social Work zijn per taakgebied kerntaken geformuleerd. Onderstaande tabel geeft hiervan een overzicht.

Taakgebied 1: Samenwerken met kinderen, hun ouders en hun context	1	Vraag verhelderen, analyseren, plan maken en rapporteren
	2	Speltherapeutisch interventies ontwerpen, uitvoeren en evalueren
	3	Methodisch handelen vanuit het speltherapeutisch proces
	4	Inschakelen en begeleiden van ouders en informeel netwerk
Taakgebied 2: Werken vanuit een professionele en ondernemende houding	5	Verantwoorden van het eigen handelen
	6	Zichzelf ontwikkelen in het beroep en bijdragen aan de positionering van speltherapie (valorisatie)
	7	Netwerken
Taakgebied 3: Werken aan onderzoek	8	Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beroep en het eigen kennisniveau door middel van onderzoek.

Tabel 1. Taakgebieden en kerntaken masteropleiding Speltherapie

De kerntaken van de masteropleiding Speltherapie sluiten aan en bouwen voort op die van de bacheloropleiding Social Work. De kerntaken zijn vertaald in leeruitkomsten. De kerntaken en leeruitkomsten zijn in een aantal sessies besproken met de werkveldcommissie, de NVVS en docenten met actuele kennis van de beroepspraktijk. In deze gesprekken is het profiel van de opleiding onderschreven door de betrokkenen. Daarbij is als aanvulling gegeven de aandacht voor het netwerk van de cliënt en ouders in het bijzonder expliciet te maken in het profiel. Daartoe is dit toegevoegd aan taakgebied 1.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de leeruitkomsten en de daarbij behorende kerntaken. Hierbij geldt dat één leeruitkomst meerdere kerntaken kan omvatten.

Kerntaak	Leeruitkomst
1: Vraag verhelderen, analyseren, plan maken en rapporteren 2: Speltherapeutische interventies ontwerpen, uitvoeren en evalueren 3: Methodisch handelen vanuit het speltherapeutisch proces	A. De afgestudeerde kan, op basis van verdiepende en specialistische theorie op het gebied van speltherapie en aanverwante vakgebieden, methodisch hulpverleners aan cliënten met een complexe problematiek, vanuit een cliënt centred therapeutische houding en de levenssituatie en context van de cliënt. De afgestudeerde stemt zijn werkzaamheden af op het begripsniveau, de belevingswereld en de draagkracht van de cliënt.
4: Inschakelen en begeleiden van ouders en informeel netwerk	B. De afgestudeerde kan, op basis van verdiepende theorie, de cliënt behandelen binnen de context van een cliëntensysteem, waarbij hij familieleden en/of andere betrokkenen betreft bij de behandeling vanuit een samenwerkingsrelatie (en/of ouder begeleidende positie). De ontwikkeling van de cliënt staat daarbij altijd centraal.
5: Verantwoorden van het eigen handelen	C. De afgestudeerde kan (autonoom) reflecteren op het eigen handelen vanuit theoretische, ethische en juridische achtergronden en geeft daarmee sturing aan het ontwikkelen van de eigen professionaliteit.
6: Zichzelf ontwikkelen in het beroep en bijdragen aan de positionering van speltherapie (valorisatie)	D. De afgestudeerde kan, in loondienst of in een eigen praktijk, de relevantie van speltherapie laten zien op micro-, meso en macro niveau en een originele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied (bijvoorbeeld de ontwikkeling van een nieuw product of een nieuwe methodiek).
7: Netwerken	E. De afgestudeerde is in staat een breed netwerk van samenwerkingsrelaties te ontwikkelen en te onderhouden en te kunnen functioneren in de multiculturele context van het beroep.
8: Bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het beroep en het eigen kennisniveau door middel van onderzoek.	F. De afgestudeerde kan zelfstandig fundamenteel onderzoek (effect onderzoek of onderzoek naar werkzame factoren) uitvoeren met behulp van methodologische kennis en (internationale) wetenschappelijke literatuur en daarmee een originele bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het vakgebied van speltherapie.

Tabel 2. Leeruitkomsten masteropleiding Speltherapie

#### Artikel 10.6 Studielast en onderwijseenheden

De opleiding bestaat uit een samenhangend geheel van onderwijseenheden. Deze onderwijseenheden zijn bepaald op basis van de eindkwalificaties van de Master Speltherapie en zijn gericht op de verwezenlijking van (daarvan afgeleide) doelstellingen, zoals die zijn beschreven in elke onderwijseenheid. De Master kent in totaal 10 toetsen die verdeeld zijn over de verschillende onderwijseenheden en bestaan uit kennistoetsen en beroepsproducten. Elke onderwijseenheid heeft een bepaalde studielast die uitgedrukt wordt in studiepunten. Studiepunten worden op basis van het European Credit Transfer System uitgedrukt in credits of EC. Door het behalen van de toets verkrijgt

de student de daarvoor vastgestelde hoeveelheid EC. De totale studielast van de master is 1680 uur ofwel 60 EC. Een EC is 28 uur studielast. Een overzicht van de studielast per leerjaar en per onderwijseenheid is opgenomen in bijlage 1 het Onderwijsprogramma.

#### **Titel 4 Toetsen, beoordeling en inzage**

##### Artikel 10.7 Toetsen

1. De vorm van de toetsen en het aantal te behalen studiepunten blijkt uit het toetsplan.
2. De volgorde van de toetsen en de periode waarin deze moeten worden afgelegd worden aan het begin van het cursusjaar in de vorm van een toetsplan gepubliceerd.
3. Bij de beoordeling van de toetsen volgt de opleiding het hogeschoolbrede beleid zoals beschreven in hoofdstuk 1 van de OER artikel 1.23
4. Voor het bekendmaken van de toetsuitslagen volgt de opleiding het hogeschool brede beleid zoals beschreven in hoofdstuk 1 van de OER artikel 1.24 lid 1.

##### Artikel 10.8 Taalkwaliteit

De taaleis is geborgd in de toetsmatrijzen van beroepsproducten en de afstudeerproducten als randvoorwaarde.

##### Artikel 10.9 Nadere regels herkansingen

1. De student die een toets na de herkansing in het betreffende cursusjaar niet met een goed gevolg heeft afgelegd, mag in het daaropvolgende jaar twee keer de betreffende toets herkansen. Deze herkansingen vinden plaats in het blok waarin deze toets oorspronkelijk werd aangeboden. Daarvoor kan herinschrijving voor de opleiding noodzakelijk zijn.
2. Om toegelaten te worden tot de stage van jaar twee moet de student de module MSP-1-THEK-20, Wat is speltherapie, voldoende afgesloten hebben en een positieve beoordeling hebben gekregen bij het integraal assessment van de afronding van jaar 1 bij professionele ontwikkeling toetscode: MS-1-PROF-20
3. Met ingang van het nieuwe cursus jaar 2020 worden de QMP toetsen afgenomen met QM on Demand dat betekent dat de studenten direct na afname hun toets in kunnen zien.

##### Artikel 10.10 Geldigheidsduur toetsen en tentamens

1. De geldigheidsduur van afgelegde toetsen van de Master Speltherapie is onbeperkt, voor zover de eindtermen voor een bepaalde onderwijseenheid niet zijn veranderd. Als de eindtermen voor een bepaalde onderwijseenheid zijn veranderd, kan de examencommissie een aanvullende of vervangende toets opleggen.
2. Toetsen die waar door verandering van inhoud de geldigheidsduur is verstreken, kunnen in geen geval deel uitmaken van een aanvraag tot vrijstelling als bedoeld in artikel 1.22.

##### Artikel 10.11 Overgangsregelingen oud curriculum / oude toetsen

De opleiding volgt de regeling zoals vermeld in hoofdstuk 1, artikel 1.20 lid 1.

##### Artikel 10.12 Inzage in toetsen en beoordeling

De student kan aan het einde van een digitaal toetsmoment de fout beantwoorde toetsvragen inzien. Dit inzien van de toets wordt als een inzegemoment beschouwd.

De opleiding volgt verder de hogeschoolbrede regeling zoals omschreven in hoofdstuk 1, artikel 1.25 lid 1 en 2.

## **Titel 5 Studiebegeleiding**

Artikel 10.13 De studiebegeleiding binnen de Master Speltherapie is organisch van opzet:

1. Alle studenten ontvangen voor aanvang van de opleiding een algemene studiegids waarin alle benodigde informatie met betrekking tot de locatie, faciliteiten, en planning is opgenomen.
2. Van alle onderwijseenheden wordt digitaal de informatie verstrekt over de globale inhoud, de werkvormen, de aan te schaffen literatuur, de wijze van toetsing en de beoordelingscriteria. Ook wordt een eventuele reader digitaal verstrekt.
3. Op de eerste kennismakingsbijeenkomst wordt de studiegids integraal doorgenomen en wordt kennis gemaakt met de locatie alsmede met relevante medewerkers (coördinator, Servicebalie, helpdesk, secretariaat, mediatheek, etc.)
4. In geval de studievoortgang daartoe aanleiding geeft en/of er signalen zijn dat het Masterniveau niet gehaald wordt, kan al dan niet op aangeven van het Masterteam, een Dringend Studie Advies (DSA) geadviseerd worden door de coördinator van de opleiding.

## **Titel 6 Examen**

Artikel 10.14 Masterdiploma

1. Het eindexamen is behaald op het moment dat alle toetsen behaald zijn. De beoordeling van iedere toets moet voldoende zijn. Ten bewijze dat het eindexamen is behaald, krijgt de student het diploma. Het diploma wordt uitgereikt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie, nadat door het instellingsbestuur is verklaard dat aan alle procedurele eisen voor afgifte is voldaan.
2. De Master Speltherapie leidt op tot het beroep van Speltherapeut.
3. Het Masterdiploma wordt één keer per jaar centraal uitgereikt in de maand september. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om tussentijds gediplomeerd te worden.

Artikel 10.15 Afstudeerfase

2. De student krijgt, indien het getuigschrift van de masteropleiding binnen de nominale studieduur, gerekend vanaf de datum van eerste inschrijving bij de betreffende opleiding, wordt behaald het judicium:

- a. "cum laude" wanneer het gewogen gemiddelde van de resultaten voor alle cursussen van de hoofdfase onafgerond ten minste 8,0 bedraagt en de resultaten voor de afzonderlijke cursussen binnen de afstudeerfase onafgerond tenminste 7,0 bedragen.
- b. "met genoeg" vermeld, indien het gewogen gemiddelde van de resultaten voor alle cursussen van de hoofdfase onafgerond ten minste 7,5 bedraagt en de resultaten voor de cursussen binnen de afstudeerfase onafgerond tenminste 7,0 bedragen.

NB. Voor studenten die waren ingeschreven tijdens de coronacrisis geldt dat het getuigschrift van de masteropleiding behaald moet zijn binnen de nominale studieduur +1 jaar.

Artikel 10.16 Onderwijsevaluatie

In samenwerking met de Commissie Kwaliteitszorg wordt er elk jaar een evaluatie uitgezet middels de HBO-spiegel. De uitkomsten hiervan worden met twee studentenvertegenwoordigers, een medewerker van Kwaliteitszorg en een opleidingsdocent besproken. Daarna worden de feedback en verbeteringspunten voor het curriculum meegenomen in de verbetering van het curriculum. Ook wordt er elk jaar de scores van de hoge school brede CHE enquête op deze manier met de studenten besproken. Daarnaast zijn er nog twee maandelijks gesprekken met de klassen vertegenwoordiger van de lesgroepen samen met de opleidingscoördinator en een medewerker van kwaliteitszorg.

## Bijlage 1 Onderwijsprogramma met EC tabel Master Speltherapie

Het Onderwijskader van de CHE maakt onderscheid tussen verschillende soorten leerprocessen die er in samenhang toe leiden dat een student beroepsbekwaam wordt. De CHE hanteert binnen haar opleidingen de volgende drieslag (vertaald in drie leerlijnen die in elke opleiding terugkomen):

1. Vakkennis verwerven (vakkennislijn): het verwerven van vakkennis of anders gezegd conceptueel leren zorgt ervoor dat de student de benodigde theoretische bagage en vaardigheden opbouwt om adequaat te kunnen handelen.
2. Vakmanschap oefenen (vakmanschapslijn): het oefenen van vakmanschap gebeurt door het daadwerkelijk uitvoeren van de kerntaken van het beroep.
3. Vakbekwaamheid ontwikkelen (vakbekwaamheidslijn): het regisseren van de eigen ontwikkeling en loopbaan ontstaat door te leren reflecteren op verworven kennis en opgedane praktijkervaringen en die te verbinden met de eigen beroepsidentiteit.

Voor de master worden deze leerlijnen vertaald naar de volgende vier leerlijnen:

- Basiskennis (vakkennis)
- Methodiek (vakmanschap)
- Professionele ontwikkeling (vakbekwaamheid)
- Onderzoek (vakbekwaamheid en vakkennis)

### EC-tabel OER master speltherapie – COHORT 2019 / 2020

	Programma	Jaar	Lesdagen	EC
1	Therapeutische houding Intervisie (10 sessies)	1 1	6	7,5
2	Theoretische verdieping I	1	7	7,5
3	Onderzoek I	1	4	5
4	Methodiek	1	5	5
5	Trainingsdagen	1	4	5
6	Ouderbegeleiding	2	3	2,5
7	Stage: 40 sessies (ouder en kind) Supervisie (10 sessies)	2 2		5
8	Theorie verdieping II: keuzemodule	2	5	5,0
9	Professionalisering / eigen praktijk	2	3	2,5
10	Onderzoek II	2	5	15
	Totaal		42	60



EC-tabel OER master speltherapie – 2020 / 2021

Jaar 1	Cursusnaam	Koppeling aan kerntaak	Aantal ec	Toetsvorm
	Wat is speltherapie?	Kerntaak 1 & 2	5 ec	2 beroepsproducten vormen samen een samengesteld tentamen
	Basiskennis en houding van de speltherapeut	Kerntaak 1 & 2	5 ec	Kennistoets
	Verbreding en verdieping voor de speltherapeut	Kerntaak 1, 2 en 3	10 ec	2 beroepsproducten vormen samen een samengesteld tentamen
	Professionele ontwikkeling 1	Kerntaak 5 – 7	5 ec	Beroepsproduct
	Onderzoek 1	Kerntaak 6 en 8	5 ec	Beroepsproduct
Jaar 2	Ouderbegeleiding Recht	Kerntaak 4	5 ec	Beroepsproduct
	<b>Professionele identiteit: stage + supervisie</b> Casestudy Valorisatie Opzetten eigen praktijk Kerntaak 5 + 6 + 7			10 ec
	Onderzoek Master thesis Kerntaak 6 + 8			15 ec